

MATURITNÍ TÉMATA Z PŘEDMĚTU SPOLEČENSKOVĚDNÍ ZÁKLAD

(hotelnictví)

2023/2024

(ZSV A PRÁVO)

1. OBČANSKÉ PRÁVO

- předmět OP, zásady OP, základní pramen OP
- fyzická X právnická osoba
- právní vztahy nemajetkové a majetkové (absolutní – věcná práva, věci hmotné a nehmotné, vlastnictví, spoluvlastnictví, věcná břemena, zástavní právo, dědické právo, relativní – závazkové právo, typy smluv)
- občanské soudní řízení

2. RODINNÉ PRÁVO

- předmět RP
- rodina, manželství – vznik, zánik, zákonné překážky uzavření manželství
- registrované partnerství
- majetkové vztahy mezi manželi
- práva a povinnosti účastníků rodinně právních vztahů

3. PRACOVNÍ PRÁVO

- předmět PP, hlavní prameny PP
- účastníci pracovněprávních vztahů – individuální a kolektivní PP
- pracovní poměr, pracovní smlouva
- pracovní posudky, potvrzení, odstupné
- práva a povinnosti zaměstnanců, pracovní doba, mzda, dovolená na zotavenou
- pracovní podmínky žen a mladistvých

4. TRESTNÍ PRÁVO

- předmět, účel a dělení TP, hlavní prameny TP
- trestné činy a jejich pachatelé (přečin, zločin)
- trestnost + okolnosti vylučující trestnost, pachatel, podmínky trestní odpovědnosti FO
- vina, trest – druhy trestů, ochranná opatření FO
- příklady trestných činů PO
- orgány činné v trestním řízení

5. PSYCHOLOGIE JAKO VĚDA, JEJÍ DISCIPLÍNY, DĚJINY PSYCHOLOGIE

- předmět psychologie, obecné a aplikované psychologické disciplíny
- behaviorismus, hlubinná psychologie, tvarová psychologie
- prožívání X chování X psychika X vědomí X nevědomí
- význam psychologie v praktickém životě

6. OSOBNOST A JEJÍ VLASTNOSTI, ETAPY VÝVOJE OSOBNOSTI

- osobnost X jedinec
- motivační vlastnosti, charakter, temperament, intelekt, schopnosti aj.
- podíl prostředí a dědičnosti na vznik a vývoj osobnosti
- dětství, dospělost, stáří (charakteristika jednotlivých etap)

7. PODSTATA DUŠEVNÍHO ŽIVOTA

- pojem *duševní život, lidská psychika*
- biologická determinace lidské psychiky (nervová soustava, žlázy s vnitřní sekrecí, celkový zdravotní stav)
- sociální determinace lidské psychiky

8. PSYCHOLOGIE OSOBNOSTI

- psychické stavy (nálada, pozornost)
- psychické vlastnosti (motivačně aktivační, výkonové, dynamické, vztahově postojové)
- psychické procesy (paměť, učení, vnímání)

9. PSYCHOHYGIENA

- vysvětlit pojem psychohygienu, duševní choroba
- příčiny vzniku duševních chorob
- druhy duševních chorob – charakteristika, příklady
- podmínky udržení duševního zdraví

10. REAKCE NA ZÁTĚŽOVÉ SITUACE

- frustrace
- deprivace
- stres
- konflikty a jejich zvládání

11. SOCIOLOGIE

- předmět zkoumání sociologie, základní pojmy
- významní sociologové a
- člověk jako bytost společenská
- podmínky života společnosti
- socializace

12. SOCIÁLNÍ STRATIFIKACE

- sociální skupiny, jejich klasifikace
- sociální status, sociální role a pozice, sociální mobilita
- vrstvy, kasty, třídy
- rozvrstvení současné společnosti

13. RODINA

- charakteristika této společenské skupiny
- typy rodin
- funkce a dysfunkce rodiny
- náhradní rodinná péče

14. MULTIKULTURNÍ SPOLEČNOST

- pojmy *národ, etnikum, rasa*
- postoje státu k národnostním a etnickým menšinám
- právní ochrana menšin
- migrace, azyl
- rasismus, holocaust

15. VÍRA A ATEISMUS

- pojem *náboženství*, znaky, typy
- charakteristika základních světových náboženství
- problematika sekt

16. ZÁKLADNÍ ETICKÉ POJMY

- předmět etiky
- morálka, mravnost, mravní zákon
- dobro X zlo, svědomí, svoboda, spravedlnost
- etika v praxi
- etické problémy

17. STÁT

- teorie vzniku státu
- znaky, formy a typy státu
- funkce státu

18. DEMOKRACIE

- pojem, vznik
- základní hodnoty a principy demokracie
- formy
- nedemokratické režimy

19. POLITIKA

- Vznik, nauka o politice
- pojem *politika, ideologie, demagogie*
- základní politické ideologie
- problematika politických stran (definice, vznik, zánik, dělení)

20. POLITICKÝ SYSTÉM ČR

- historie české státnosti – základní mezníky vývoje našich dějin
- charakteristika politického systému ČR

21. VOLBY, VOLEBNÍ SYSTÉMY

- pojem, význam voleb
- vlastnosti voleb v demokratických státech
- aktivní a pasivní volební právo
- druhy voleb
- volební systémy

22. FILOZOFIE

- pojem, vznik, význam
- spolupráce filozofie s jinými vědami
- filozofické disciplíny
- vztah víry a vědění
- základní filozofické otázky a pojmy

23. ANTICKÁ FILOZOFIE

- Předsokratovská filozofie, významné filozofické školy
- Sokrates
- Platon
- Aristoteles

24. FILOZOFIE STŘEDOVĚKU A RENESANCE

- patristika
- scholastika, spor o univerzálie
- renesance (myšlení o společnosti, významné objevy v astronomii)

25. NOVOVĚKÁ FILOZOFIE

- racionalismus, empirismus
- německá klasická filozofie
- marxismus
- iracionalismus, voluntarismus, existencialismus